

2021ean, hamar udalerrik Euskal AEko BPGren erdia baino gehiago sortu zuten

Hiriburuek BPGren guztizkoaren %37 metatzen dute, eta zerbitzuetan oinarritutako egiturari eusten diote. Egitura hori nabarmenagoa da Bilbon eta Donostian, eta industriak presentzia handiagoa du Gasteizen

Euskal AEko BPGren %51,9 hamar udalerritan kontzentratu zen 2021ean, horien artean hiru hiriburuetan, Eustatek landutako datuen arabera. Euskal AEan Barne Produktu Gordin handiena sortzen duen udalerria (hiriburua ez dena) **Barakaldo** da: Bizkaiko Bilbo Handia eskualdean kokatzen da, eta 2021ean 2.413 milioi eurora iritsi zen. Haren atzetik daude Irun (Bidasoa Beherea, Gipuzkoa) 1.909 milioi euroekin eta **Getxo** (Bilbo Handia, Bizkaia) 1.669 milioi euroekin. Hiruren artean Euskal AEko BPG osoaren %7,7 dira. Ekoizpen-maila horien gainera, hiru lurralde historikoetako hiriburuak baino ez daude. **Bilbo** nabarmentzen da 12.241 milioi euroekin 2021ean, hau da, Euskal Autonomia Erkidegoko BPGren %15,7. Ondoren, **Gasteiz** eta **Donostia** daude, 9.003 milioi euroekin eta 7.646 milioi euroekin, BPG osoaren %11,5 eta %9,8 direlarik, hurrenez hurren.

BPG altuena (milaka euro) izan duten udalerriak, Euskal AEko BPGren gaineko ehunekoa eta horien banaketa 4 sektoretan (%). 2021

	Udal BPG (milaka euro)	Euskal AEko BPGren gaineko ehunekoa	Udal BPGaren sektorekako banaketa (%)			
			NEKAZARITZA, ABELTZAINZA, ARRANTZA	INDUSTRIA ETA ENERGIA	ERAIKUNTZA	ZERBITZUAK
Euskal AE	78.038.814		0,8	23,4	5,2	70,6
1 Bilbao	12.241.114	15,7	0,0	3,4	4,4	92,2
2 Vitoria-Gasteiz	9.002.624	11,5	0,2	24,9	5,0	69,9
3 Donostia / San Sebastian	7.645.900	9,8	0,0	5,6	4,7	89,7
4 Barakaldo	2.413.270	3,1	0,0	6,1	7,8	86,1
5 Irun	1.909.237	2,4	0,1	16,4	7,0	76,5
6 Getxo	1.669.549	2,1	0,0	2,8	5,5	91,7
7 Leioa	1.608.238	2,1	0,0	15,2	3,0	81,8
8 Zamudio	1.455.878	1,9	0,1	43,4	4,3	52,2
9 Amorebieta-Etxano	1.324.991	1,7	0,3	28,0	3,7	68,0
10 Basauri	1.264.439	1,6	0,0	26,2	5,9	67,9

Data 2024ko Apirilaren 25a

Iturria: Eustat. Udal BPG

Udalerri horien **ekoizpen-egiturari** erreparatzen badiogu, azpimarratzekoa da Barakaldo **zerbitzu-hiriaren** eredu sendoa dela. Jarduera horrek bere BPGren %86,1 sortzen du, eta merkatukoak ez diren osasun-jarduerak nabarmentzen dira, zerbitzu guztien %20,7 eta udalerriko jarduera ekonomiko osoaren %17,9 baitira. Presentzia nabarmena duen beste zerbitzu-sektore bat txikizkako merkataritza da. Getxoko udalerria, halaber, zerbitzuen produkzioan oinarritzen da, bere produkzio-jardueraren %91,7 baita, eta ingeniariaritza-

zerbitzuak dira, merkataritzarekin batera, udalerriari jarduera ekonomiko handiena ematen diotenak.

Bestalde, Irunek egitura orekatuagoa du bi sektore handien artean; izan ere, zerbitzu-jardueren presentzia (BPGren %76,5) garrantzitsua bada ere, merkataritza, garraioari atxikitako jarduerak edo salgaien lurreko garraioa nabarmentzen dira. Hala ere, industria-jardueraren adarrek pisu handiagoa dute Barakaldokoek eta Getxokoek baino, udalerriko BPGren %16,4 hartzen baitute, eta zutabe nagusiak metalezko gaien, garraio-materialaren eta plastikozko gaien fabrikazioa dira.

Gasteiz, Arabako ekonomiaren motorra

Arabako lurralde historikoko hiriburua, **Gasteiz**, Arabako Lautadaren jarduera ekonomiko osoaren %93,4 da. Biak batera, 9.003 milioi euroko BPGra iritsi ziren 2021ean, Arabako BPGren %73,2 izanik. Vitoria-Gasteizek, gainera, Euskal AEko guztizkoaren oso antzeko produkzio-egitura du, eta zerbitzuen sektore garrantzitsua du — Arabako hiriburuko BPG osoaren %69,9 —, enpresei laguntzeko jardueretan nahiz etxeetara bideratutako zerbitzuetan oinarritua, baina Industria eta Energia sektoreko adarretan ere pisu handia du, %24,9. Eraikuntzak (%5) eta lehen sektoreak (%0,2) osatzen dute egitura ekonomikoa.

BPG handiena duten Arabako udalerriak (milaka euro), lurralde historiko osoaren gaineko ehunekoa eta 4 sektoretan duten banaketa (%). 2021

	Udal BPG (milaka euro)	Arabako BPGren gaineko ehunekoa	Udal BPGaren sektorekako banaketa (%)			
			NEKAZARITZA, ABELTZAINITZA, ARRANTZA	INDUSTRIA ETA ENERGIA	ERAIKUNTZA	ZERBITZUAK
Araba/Álava	12.298.573		1,6	30,2	4,5	63,7
1 Vitoria-Gasteiz	9.002.624	73,2	0,2	24,9	5,0	69,9
2 Laudio/Llodio	611.312	5,0	0,4	32,2	3,0	64,4
3 Amurrio	321.298	2,6	1,4	45,2	6,1	47,3
4 Legutio	310.632	2,5	0,4	79,8	0,9	18,9
5 Oyón-Oion	219.300	1,8	7,8	62,7	3,6	25,9
6 Iruña Oka/Iruña de Oca	198.469	1,6	0,7	31,6	3,2	64,5
7 Agurain/Salvatierra	183.844	1,5	1,6	32,4	1,8	64,2
8 Laguardia	171.063	1,4	8,7	45,3	1,6	44,4
9 Asparrena	115.877	0,9	1,6	61,2	1,9	35,3
10 Ribera Baja/Erriberabettia	103.051	0,8	1,7	53,8	2,1	42,4

Data 2024ko Apirilaren 25a

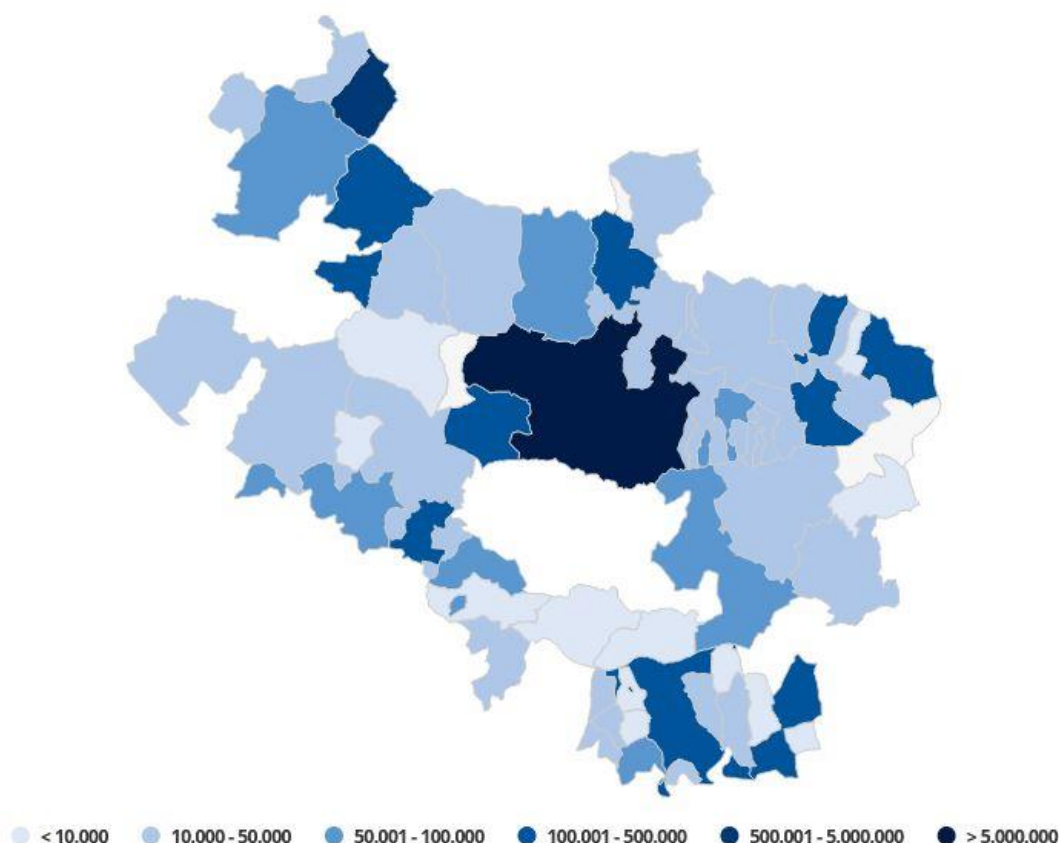
Iturria: Eustat. Udal BPG

Sektore ekonomiko nagusiak jarduera-adarren arabera bereizten baditugu, Industria eta Energia sektorean motordun ibilgailuen fabrikazioa eta kautxuzko produktuen fabrikazioa dira Arabako hiriburuko ekonomian erreferenteak diren bi jarduerak, bien artean industria-sektore osoaren %43,6 osatzen baitute. Zerbitzuen sektorean, bestalde, pisurik handiena duten adarrak administrazio publikoek hornitutako zerbitzuak (%11,5) eta txikizkako merkataritza (%7,2) dira.

Hiriburuaren ondoren, **Laudioko** udalerria da jarduera ekonomiko handiena ematen diona lurralde historikoari, 611 milioi euroko BPG izan zuen 2021ean, Araban sortutako jarduera osoaren %5. Ondoren, **Amurrio** (321 milioi euro) eta **Legutio** (219 milioi euro) daude, guztizkoaren %2,6 eta %2,5, hurrenez hurren.

BPG, Arabako udalerrien arabera. 2021

Milaka euroak

Iturria: Eustat. Udal BPG

Arabako lurralde historikoan jarduera ekonomiko gehien sortzen duten udalerriek ezaugarri komun bat dute: industria-adarrek garrantzi handia dute BPGren guztizkoan, Euskal AEko batez bestekoa baino askoz handiagoa, eta ez da inola ere guztizkoaren %30etik jaisten. Udalerrri horietako industria-jardueraren barruan, aipagarriak dira siderurgiako produktuen fabrikazioa (Legutioko BPGren %23,6 edo Amurrioren %15,6) eta metalen galdaketa (Iruña Okako jarduera orokorraren %15,8 eta Agurainen %12,8). Era berean, oso garrantzitsua da trenbideko materialaren ekoizpena Erriberabeitian (BPGren %46,3), edarien fabrikazioa Oionen (%26,3), beirazko produktuen fabrikazioa (Laudion guztizkoaren %12,8 sortzen du), metalezko artikuluen fabrikazioa (Guardiako BPGren %20) eta esnekien ekoizpena Asparrenan (2021ean bere jarduera ekonomiko osoaren %28).

Bilbo Handiko eskualdeak Bizkaiko BPGren %76 sortu du

2021ean zehar Bizkaiko lurralde historikoan BPG gehien sortu duten 10 udalerrietatik bederatzi, hiriburua barne, Bilbo Handiko eskualdekoak dira, lurraldeko jarduera ekonomiko guztiaren %76 biltzen duen eskualdekoak. Eskualde horretatik kanpo, soilik Amorebieta-Etxano (Durangaldea) dago BPG handiena duten 10en artean, Bizkaiko ekonomiaren %3,3.

BPG handiena duten Bizkaiko udalerriak (milaka euro), lurralde historiko osoaren gaineko ehunekoa eta 4 sektoretan duten banaketa (%). 2021

	Udal BPG (milaka euro)	Bizkaiko BPGren gaineko ehunekoa	Udal BPGaren sektorekako banaketa (%)			
			NEKAZARITZA, ABELTZAINITZA, ARRANTZA	INDUSTRIA ETA ENERGIA	ERAIKUNTZA	ZERBITZUAK
Bizkaia	39.702.791		0,8	18,2	5,2	75,8
1 Bilbao	12.241.114	30,8	0,0	3,4	4,4	92,2
2 Barakaldo	2.413.270	6,1	0,0	6,1	7,8	86,1
3 Getxo	1.669.549	4,2	0,0	2,8	5,5	91,7
4 Leioa	1.608.238	4,1	0,0	15,2	3,0	81,8
5 Zamudio	1.455.878	3,7	0,1	43,4	4,3	52,2
6 Amorebieta-Etxano	1.324.991	3,3	0,3	28,0	3,7	68,0
7 Basauri	1.264.439	3,2	0,0	26,2	5,9	67,9
8 Erandio	1.027.075	2,6	0,1	21,6	7,2	71,1
9 Galdakao	995.252	2,5	0,2	20,4	7,0	72,4
10 Santurtzi	955.453	2,4	0,2	4,1	8,3	87,4

Data 2024ko Apirilaren 25a

Iturria: Eustat. Udal BPG

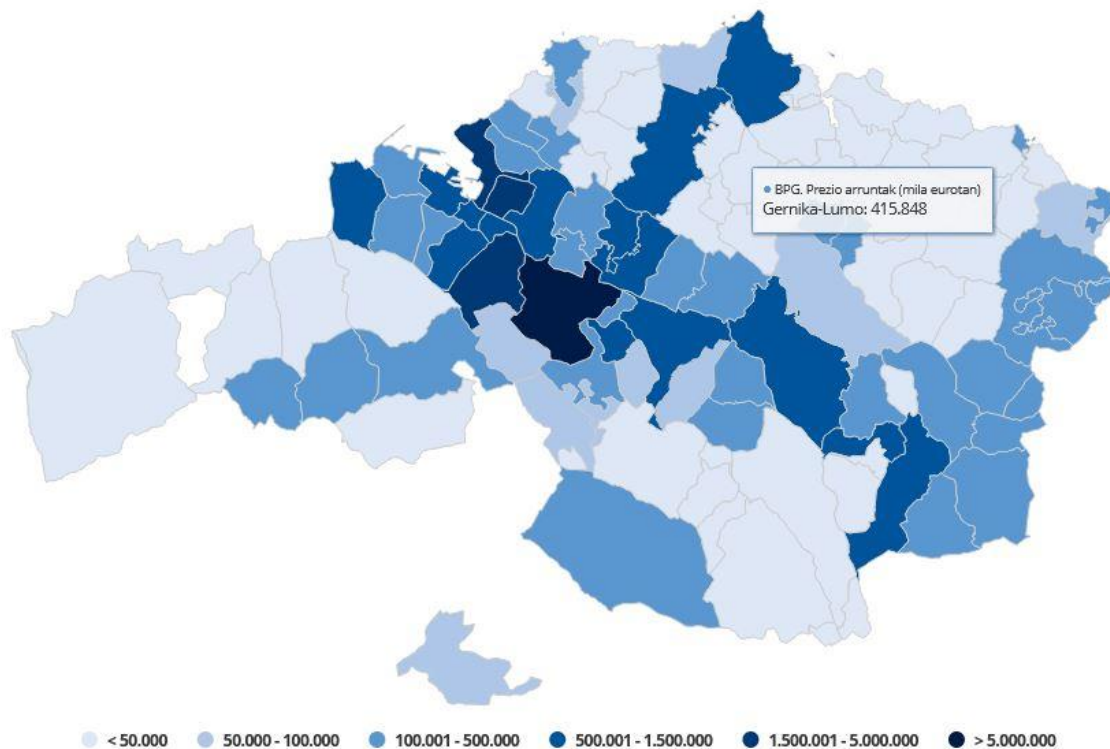
Ekoizpen-ahalmen handiena duten Bizkaiko udalerrien barruan, **Bilbo, Barakaldo, Getxo, Leioa eta Santurtzik** zerbitzu-hornitzaile ugari dituzte, eta oso garrantzitsuak dira, sortzen duten BPGren bolumenagatik. Leioako udalerrian merkatukoa ez den hezkuntza-jarduera dago: Euskal Herriko Unibertsitatearen jarduerarekin oso lotuta dago, eta bere BPGren %29,3 sortzen du. Barakaldok merkatukoak ez diren osasun-jarduerak ditu: bere jardueraren %17,9 osatzen dute, eta, neurri handi batean, udalerriko ospitale-jardueraren ondorioz sortzen baitira. Garrantzi handia duten beste zerbitzu batzuk ingeniari- eta arkitektura-zerbitzuak dira: Getxon BPGren %9,1era iristen dira, edo Santurtziko portu-jarduera-garraioari lotutako zerbitzuak, kostaldeko udalerriko guztizkoaren %20 osatzen dute.

Bilboren kasuan, zerbitzuen adarren jarduera-bolumena askoz banatuago dago: Administrazio Publikoen zerbitzuak (%8,3), finantza-zerbitzuak (%5,9), txikizkako merkataritza (%4,8) eta ostalaritza (%4,7).

Bestalde, **Zamudion, Amorebieta-Etxanon, Erandion, Galdakaon eta Basaurin** zerbitzuen pisuaren zati bat industria-jarduerari laga diote, eta ekoizpen-jarduerak indarra hartu dute: aeronautika-eraikuntzak Zamudioren kasuan (BPGren %13,1), siderurgiako produktuen fabrikazioak (jardueraren %7,6 Basaurin eta %4,2 Amorebieta-Etxanon), burdinarik gabeko metalen ekoizpenak (eztainua edo zinka, esaterako) Erandion (BPGren %9) eta edarien fabrikazioak Galdakaon (jarduera osoaren %5,6).

BPG, Bizkaiko udalerrien arabera. 2021

Milaka euro

Iturria: Eustat. Udal BPG

Gipuzkoa da jarduera ekonomiko gutxien zentralizatua duen lurralde historikoa

Bizkaian eta Araban, jarduera ekonomiko gehiena eskualde batean batzen da: Bilbo Handia Bizkaian, jardueraren %76rekin, eta Arabako Lautada Araban, %78,5ekin. Gipuzkoan, aldiz, produkzio-egitura deszentralizatuagoa dago: bertan, pisu handiena duen eskualdea Donostialdea den arren, lurralde historikoko jarduera ekonomikoaren %47,7 baino ez da (**Donostia**, **Hernani**, **Errenteria** edo **Oiartzun** barne hartzen ditu). Horrela, lurralde osoan zehar hedatzen diren beste eskualde batzuei protagonismo handiagoa ematen zaie, eta udalerri garrantzitsu guztiak hartzen dituzte jarduera ekonomikoa sortzeari dagokionez.

Debagoiena, non **Arrasate** eta **Oñati** dauden, lurralde historikoaren BPGren %10,4 da; Goierri, **Beasain** buru dela, %10,1era iristen da; Urola Kostak, **Zarautz** barne, %9,6 sortzen du; eta Bidasoa Behereak, non **Irungo** jarduera handia nabarmentzen den, lurraldean sortutako jarduera osoaren %8,9.

Udalerri horien sektore-egiturari dagokionez, beste behin ere argi eta garbi nagusitzen da Donostia hiriburuan **zerbitzu-jarduerak** duten garrantzia, jarduera ekonomiko guztiaren %89,7ra iristen baita, eta nabarmentzekoak dira merkatuko nahiz merkatukoak ez diren osasun-jarduerak (%11,9), administrazio publikoen zerbitzuak (%7,2) edo ostalaritza (udalerriaren jardueraren %5,6).

BPG handiena duten Gipuzkoak udalerriak (milaka euro), lurralde historiko osoaren gaineko ehunekoa eta 4 sektoretan duten banaketa (%). 2021

	Udal BPG (milaka euro)	Gipuzkoako BPGren gaineko ehunekoa	Udal BPGaren sektorekako banaketa (%)			
			NEKAZARITZA, ABELTZAINITZA, ARRANTZA	INDUSTRIA ETA ENERGIA	ERAIKUNTZA	ZERBITZUAK
Gipuzkoa	26.037.450		0,7	27,9	5,5	65,9
1 Donostia / San Sebastian	7.645.900	29,4	0,0	5,6	4,7	89,7
2 Irun	1.909.237	7,3	0,1	16,4	7,0	76,5
3 Arrasate/Mondragon	1.007.656	3,9	0,2	28,2	7,0	64,6
4 Hernani	885.907	3,4	0,3	50,2	3,5	46,0
5 Beasain	867.420	3,3	0,2	65,0	2,9	31,9
6 Errenteria	816.910	3,1	0,1	22,4	5,3	72,2
7 Eibar	749.658	2,9	0,2	17,7	8,9	73,2
8 Oiartzun	678.878	2,6	0,3	28,1	5,5	66,1
9 Zarautz	665.992	2,6	0,5	13,1	10,9	75,5
10 Oñati	636.828	2,4	0,7	68,4	2,2	28,7

Data 2024ko Apirilaren 25a

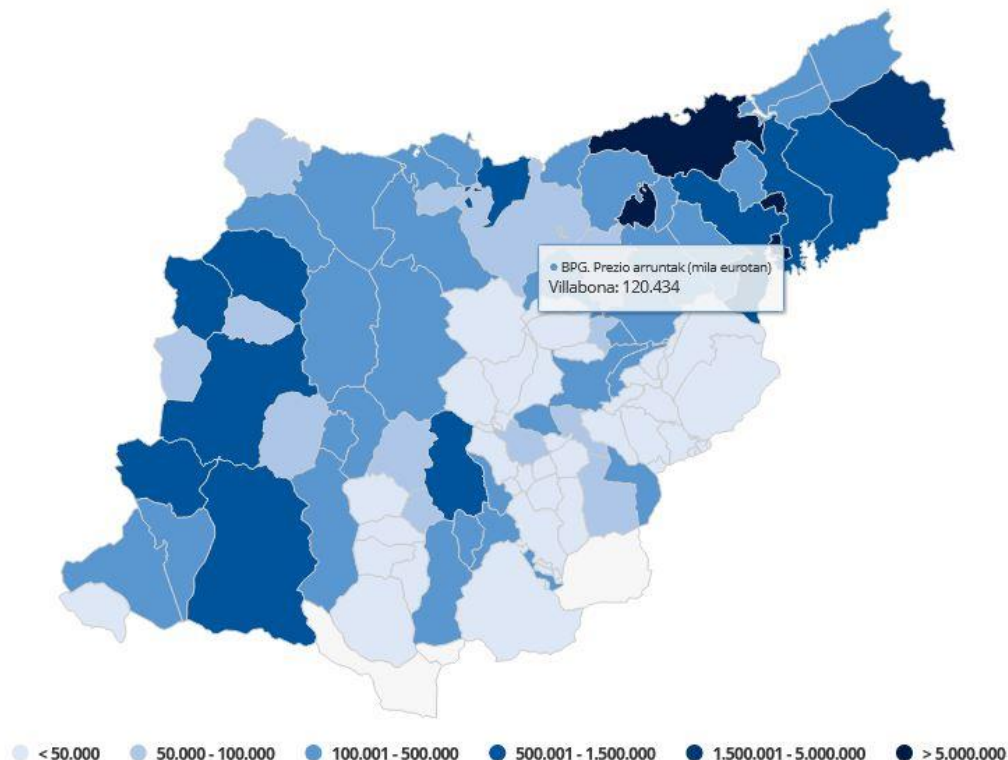
Iturria: Eustat. Udal BPG

Irun, Errenteria, Eibar eta Zarautz dira **zerbitzuen sektorean** presentzia handia duten beste udalerri batzuk. Horietan guztietan jardueraren %70 gaintzen dute, eta garrantzi berezia dute garraioarekin lotutako jarduerak, Zarautzko jarduera ekonomikoaren %15,6 sortzeko gai direnek, eta Eibarko merkataritzak, handizkako eta txikizkako merkataritza batuta, %12,4osatzen du.

Bestalde, **industria-pisu** handiena duten udalerriak Oñati (jarduera ekonomikoaren %68,4), Beasain (%65) eta Hernani (%50,2) dira. 2021ean presentzia industrial nabarmena duten beste batzuk Arrasate/Mondragón (%28,2) eta Oiartzun (%28,1) dira, neurri txikiagoan bada ere. Udalerrri horietan manufaktura-ekoizpeneko jarduerarik aipagarrienak honako hauek dira: erabilera orokorreko makineriaren fabrikazioa (Oñatiko jardueraren %24,7 edo Hernanikoaren %10,4), trenbide-materialaren fabrikazioa (Beasainen BPGren %49,2), motordun ibilgailuen fabrikazioa (Arrasateko jarduera ekonomiko osoaren %6,6) eta Oiartzungo osagai elektronikoaren fabrikazioa (BPGren %8,4).

BPG, Gipuzkoako udalerrien arabera. 2021

Milaka euro

Iturria: Eustat. Udal BPG

Ohar metodologikoa: Datuak hobeto interpretatzeko, **Udal BPGren** eta **Udal errentaren** kontzeptuen arteko bereizketa azpimarratu behar da. BPG produkzioari eta lurraldean aberastasuna sortzeari lotuta dago, eta produkzio-establezimendu garrantzitsuak dituzten udalerrietan kontzentratzen da. Errenta, aldiz, pertsonen eta haien bizilekuari lotuta dago.

Informazio gehiago:

Eustat - Euskal Estatistika Erakundea / Instituto Vasco de Estadística

C/ Donostia-San Sebastián, 1 01010 Vitoria-Gasteiz

Prensa-zerbitzua: servicioprensa@eustat.eus Tlf: 945 01 75 62